

Zákon o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia uvedený do praxe

Dňa 12. júla 2011 sa národná rada SR uzniesla na zákone č. 258/2011 o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia (www.zbierka.sk)

Dôvodom predloženia návrhu zákona o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) je **transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého** a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie L 140/114, 5. 6. 2009. **Smernica je súčasťou širšieho globálneho úsilia o minimalizáciu negatívnych dôsledkov zmeny klímy.** Ukladá členským štátom prijať také právne predpisy a opatrenia, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou, a to v lehote dvoch rokov od nadobudnutia jej účinnosti.

Súčasťou návrhu zákona sú aj novelizácie súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov v dôsledku správnej transpozície smernice, ktoré sú obsahom jednotlivých článkov návrhu zákona.

Predloženie návrhu zákona vyplýva z Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2011, gestorom návrhu zákona bolo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, spolugestorom je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

Na znení zákona sa okrem gestorov a zástupcov priemyselnej sféry podieľali aj odborníci z ŠGÚDŠ.

V návrhu zákona sú definované vymedzené oblasti v rámci konkrétnych geologických jednotiek, kde je možné ukladať oxid uhličitý a vylúčené sú oblasti, v ktorých ukladanie nie je možné. Návrh zákona určuje podmienky vydania povolenia na ukladanie, kontrolu žiadosti o povolenie na ukladanie a zmenu, kontrolu, aktualizáciu a zrušenie povolenia na ukladanie. Stanovené sú kritériá a postup pri ukladaní a monitorovaní úložísk a súvisiacich povrchových a vtláčacích (injekovacích) zariadení a úložného komplexu.

Riešený je aj problém potenciálnych únikov oxidu uhličitého - v návrhu zákona sú definované nápravné opatrenia a dodatočné nápravné opatrenia. Stanovený je postup pri uzatváraní úložísk a po ich uzavretí a podmienky prechodu zodpovednosti na príslušný orgán. Návrh zákona ukladá budúcemu prevádzkovateľovi dokladovať finančnú zábezpeku splniť rozsah činnosti uvedenej v žiadosti o povolenie na ukladanie pred započatím ukladanania. Pred nadobudnutím účinnosti rozhodnutia o prechode zodpovednosti na príslušný orgán, poukáže prevádzkovateľ príslušnému orgánu finančnú

úhradu, ktorá bude použitá na práce spojené s monitorovaním úložného komplexu po dobu 30 rokov.

Prístup k prepravným sieťam a úložiskám na ukladanie sú v Európskej únii podmienkou vstupu na vnútorný trh s elektrinou a teplom alebo konkurenčného pôsobenia v ňom v závislosti od porovnateľných cien technológie CCS. V návrhu zákona sú uvedené podmienky povolenia prístupu vrátane riešenia sporu a cezhraničného sporu v súvislosti s odmietnutím prístupu.

V nadväznosti na zabezpečenie údajov a poskytovania informácií týkajúcich sa ukladania a súhrnných správ zasielaných Európskej komisii o uplatňovaní zákonnej právnej normy týkajúcej sa ukladania, ako aj pri povoľovaní činností, ktoré môžu ovplyvniť ukladanie, alebo môžu byť ukladáním ovplyvnené, návrh zákona ukladá **orgánu štátnej správy prevádzkovanie informačného systému ukladania**.

Návrh zákona je v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, ktorý sa opiera okrem environmentálneho aj o pilier ekonomický a sociálny. Predmetný návrh zákona podporuje v podnikateľskom prostredí zodpovednejší prístup k nakladaniu s priemyselnými emisiami oxidu uhličitého a ponúka nové možnosti pri znižovaní ich koncentrácie v atmosfére. **Technológia zachytávania a ukladania bude úplne novým segmentom podnikania a jej zavedením sa môže vytvoriť nový podnikateľský priestor so všetkými sprievodnými javmi a následnými činnosťami**.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie. Zákon je vydaný v termíne stanovenom Európskou Komisiou.

Pre geologickú obec vytvára konkrétnu sféru uplatnenia sa v celospoločenskom spektre pri riešení globálneho problému klimatickej zmeny.